

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Att.: Joy Sinius Clausen

Hørings svar til udkast til bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til brug for Finanstilsynets risikovurdering af virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven

Resumé

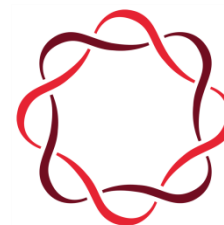
Finans Danmark støtter principperne i bekendtgørelsen, som definerer, hvorledes de af hvidvaskloven omfattede virksomheder og personer skal indberette data til brug for Finanstilsynets risikovurdering. Finanstilsynets risikovurdering vil underbygge hvidvasklovens risikobaserede grundprincip i tilsynet med de omfattede virksomheder og personer.

Finans Danmark har dog flere bemærkninger til de datapunkter, der er beskrevet i udkastet til bekendtgørelsen. En del bemærkninger begrundes i en uklarhed om, hvilke præcise data, der skal indberettes.

Det er afgørende, at bekendtgørelsens datapunkter præciseres for at sikre, at de data, der indberettes, er ensrettede og dermed gavner formålet med tilsynets risikovurdering.

Andre bemærkninger retter sig mod, at nogle datapunkter omfatter oplysninger, der ikke er pligtige at indhente i henhold til hvidvaskloven, og som derfor ikke nødvendigvis registreres af virksomhederne. Ligesom der ikke ses at være en differentiering i forhold til forskellene i de omfattede virksomheder og personers størrelse og kompleksitet.

Finans Danmark opfordrer derfor til, at der indgås dialog om en præcisering af praktikken i datapunkterne med inddragelse af sektoren.



**FINANS
DANMARK**

Hørings svar

28. april 2020

Dok: FIDA-1826564804-690519-v1

Kontakt Kjeld Gosvig-Jensen

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



Hørings svar til bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til brug for Finanstilsynets risikovurdering af virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven

Finans Danmark har den 19. marts 2020 modtaget udkast til bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til brug for Finanstilsynets risikovurdering af virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven i høring. Finans Danmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til bekendtgørelsen.

Finans Danmark støtter grundlæggende initiativer, der bidrager til at styrke indsatsen mod finansiel kriminalitet, og dermed også indberetningspligten til brug for Finanstilsynets risikovurdering, som vil understøtte den risikobaserede tilgang i tilsynet med de omfattede virksomheder og personer.

Vi har fra vores medlemmer i Finans Danmark modtaget en række bemærkninger, som fremgår nedenfor i punktform til de enkelte dele i bekendtgørelsens § 1 samt bemærkninger til § 2.

Henset til bekendtgørelsens formål og virke og den ressourcemæssige betydning for de omfattede virksomheder og personer, vil vi overordnet foreslå, at der indgås dialog med sektoren inden bekendtgørelsens vedtagelse, ligesom det fremgår af høringsnotatet fra lovens vedtagelse under punkt 3.6.:

" (...) fastsættelsen af reglerne skal foregå i samarbejde med sektoren og ved hjælp af undersøgelser af retstilstanden i sammenlignelige lande (nabotjek). Sektoren vil således blive inddraget i processen og kan dermed være med til at belyse de problemstillinger, som indberetningspligten måtte medføre, samt løsninger heraf."

Forslaget om en dialog om bekendtgørelsen er relevant, selvom en række virksomheder er blevet indbudt til at deltage i testrapportering af oplysninger, grundet testrapporteringen først er påbegyndt efter udkast til bekendtgørelse er sendt i høring. Opfordringen til en dialog er også begrundet i en opfattelse af, at det, jævnfør nedenstående kommentarer, er nødvendigt af foretage ikke uvæsentlige justeringer af definitioner og begreber, i hvilken sammenhæng sektoren gerne bidrager.

Det vil derudover være gavnligt for sektoren, hvis erfaringerne fra tilsynets nabotjek vil kunne fremlægges. Sektoren har viden om, fra kollegaer i nordiske nabo-

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



lande, at rapporteringskravet, herunder frekvens og hyppighed, er fastlagt anderledes i disse nabolande, hvor der gælder en årlig rapportering med indlevering af oplysninger fra februar/marts i det forgangne år. Sektoren er uforstående overfor denne forskel i frekvens til rapportering, samt den i Danmark korte frist for indrapportering. Der ses ikke at være en årsag til, at den danske sektor skal pålægges en tungere byrde end sektoren i de øvrige nordiske lande.

For nogle af de underlagt virksomheder, herunder særligt virksomheder med et begrænset antal produkttyper, eksempelvis realkreditinstitutter, vil indberetning af data kvartalsvis ikke give nye data og værdi til vurderingen i forhold til, hvis indberetningen blev foretaget årligt.

I udkastet til bekendtgørelsen er der flere uklarheder i forhold til præcis hvilke data, der skal indberettes og for nogle af disse data er det uklart, hvorvidt der stilles krav, der går ud over det juridisk udgangspunkt, der er i hvidvasklovgivningen. Det må hertil fremhæves, at der med bekendtgørelsen derfor ses at følge nogle krav, som pålægger virksomheder og personer at registrere data, som der ikke er pligt til at registrere, hvorfor det for flere institutter vil nødvendiggøre væsentlige ændringer i systemer og forretningsgange.

Endvidere er det vigtigt for virksomhederne, der skal indberette disse data, at der er et klart juridisk grundlag for at indhente og opbevare oplysningerne både i forhold til regler om databeskyttelse, ligesom virksomhedens kunder skal betrygges i, hvorfor virksomheden stiller krav om at indhente oplysninger.

I forlængelse af dette må der også henvises til lovbemærkningerne til bestemmelsen, som fastlægger, at der skal differentieres i kravene i forhold til virksomheder og personers størrelse og kompleksitet.

I bemærkningerne til hvidvasklovens § 49, stk. 7, fremgår:

" (...) Der vil skulle være proportionalitet mellem omfanget af de oplysninger, som Finanstilsynet vil pålægge virksomhederne og personerne at indberette, afhængigt af virksomheden eller personens størrelse og kompleksitet. Dette er en naturlig følge af, at en lille virksomhed med en simpel forretningsmodel, f.eks. en valutaveksler, vil have færre kundetyper end f.eks. et stort pengeinstitut med en kompleks forretningsmodel og mange kunder og kundetyper. (...)

Bemærkninger til bekendtgørelsens enkelt bestemmelser

§ 1

De oplysninger, der skal indberettes, antages alene at angå kunder i institutter med forretningssted i Danmark, og dermed ikke kunder i udenlandske datterselskaber og filialer.

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



Det bør tydeligt fremgå under de enkelte punkter, om der er tale om *nyoprettede enheder* i referenceperioden, eller om der er tale om *virksomhedens/instituttets samlede tal*. Når der er tale om det samlede tal, må tallet opgøres pr. en bestemt fastlagt dato – f.eks. sidste dag i kvartalet.

Når der i bekendtgørelsen er krav om data inddelt efter jurisdiktioner er det uklart, hvorledes det gælder for Danmarks rigsfællesskab med Grønland og Færøerne. Endvidere er der tvivl om, hvorvidt det omfatter transaktioner på vegne af korrespondentforbindelser.

Nr. 1

- Det beskrives, at der skal afgives en vurdering af risikoen for at blive brugt til hvidvask på en skala fra 1-10. For at denne vurdering ikke alene er en subjektiv vurdering, men en vurdering der kan anvendes af tilsynet, og for at institutterne skal kunne give en retvisende og kalibreret vurdering, er der behov for yderligere vejledning i forhold til, hvordan skalaen skal anvendes.
- Desuden foreslås det, at det angives hvilke kriterier, der skal anvendes som grundlag for vurderingen, således at institutterne anvender samme kriterier.
- Det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis denne vurdering har en sammenhæng med den risikovurdering institutterne i øvrigt fortager – flere institutter benytter i dag en skala fra 1 -5 - således der ikke på ny skal udarbejdes vurderinger og systemer i institutterne.

Nr. 3

- Til denne bestemmelse er der behov for en nærmere definition af, hvad der forstås ved produkttype, for at alle indberetningspligtige indberetter ud fra samme definition. Definitionen bør være simpel.

Nr. 5

- I forhold til nr. 5, litra b må det bemærkes, at begrebet lejlighedskunde ikke længere eksisterer i den gældende hvidvasklov. Det formodes, at der her menes kunder, som virksomheden udfører enkeltstående transaktioner for? Vi skal i den forbindelse bemærke, at vi forudsætter anvendelse af terminologi og begreber der har afsæt i gældende dansk lovgivning.
- Endvidere er det ønskeligt, hvis der henvises til, at forpligtelsen gælder i forhold til de kunder, som instituttet er forpligtet til at gennemføre kundekendskabsprocedurer for efter lovens § 10, og som instituttet derfor er forpligtet til at opbevare oplysninger om.

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



- Kunder, der foretager enkeltstående transaktioner under grænsen i § 10, kan ikke forventes at være noteret af institutterne, da der netop ikke etableres en forretningsforbindelse med kunden, og derfor er kravet om at skulle oplyse antallet af kunder ikke hensigtsmæssigt.
- Desuden er der konkret tvivl i forhold til, hvorvidt en inkassokunde fortsat vil skulle betragtes som en etableret forretningsforbindelse. Denne tvivl kan eventuelt afklares i vejledning til bekendtgørelsen.
- Endeligt er der også tvivl om, hvorledes et kundeforhold/en forretningsforbindelse defineres i forhold til et realkreditinstitut. I den "almindelige situation", hvor flere personer hæfter for ét lån med pant i en ejendom, som personerne ejer i fællesskab, er der da tale om ét kundeforhold, eller er hver debitor udtryk for et kundeforhold? Denne tvivl kan eventuelt afklares i vejledning til bekendtgørelsen.

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1

Nr. 6

- Til bestemmelsens nr. 6 er der behov for, at det uddybes, hvad der menes med formue under forvaltning og herunder, hvad der skal medregnes i opgørelsen. Gælder det således, at midler i puljer medregnes, menes der "formue hvor banken har et forvaltningsmandat" eller "kundernes samlede formue i banken"?
- Samtidig bør det fremgå, at data skal leveres i danske kroner, hvis dette er tilfældet.

Nr. 7

- Der er behov for, at udtrykket "knyttet til" uddybes.
- Det er usikkert, om der skal leveres flere oplysninger end de opremsede datapunkter. Såfremt dette er tilfældet, er der behov for, at det fremgår af opremsningen.
- Derudover er en række af de oplysninger, der efterspørges, oplysninger som i dag ikke er påkrævet at virksomhederne indhenter oplysninger om i henhold til hvidvaskloven, idet der ikke gælder krav om indhentelse af kundens adresse og statsborgerskab. Særligt er der et ønske om, at kravet om statsborgerskab udgår. Samtidig er det ressourcekrævende for institutterne at skulle inddele kunderne i jurisdiktion for hvert af verdens lande.
- Det er uklart, om de oplysninger, der skal indberettes, også relaterer sig til jurisdiktioner, der ikke er højrisikolande (enten som defineret af EU eller af virksomheden selv). Hvis dette er tilfældet, opfordres der til at beskrive, om der er forskel i forhold til landene – skal forbindelsen til EU-medlemslande eksempelvis rapporteres på lige vis som højrisikolande?



- Endeligt er det usikkert, om udtrykket "knyttet til" omfatter, hvis kunden eksempelvis har ejendom i udlandet, hvis kunden har forretningspartnere i udlandet, eller hvis en erhvervskunde reelle ejere er bosat i udlandet?

Nr. 8

- Det bør fremgå til dette datapunkt, om der er tale om højrisikobrancher som defineret af virksomheden selv, eller om det er højrisikobrancher defineret i lovens bilag 3), eller om der er tale om en definition, som Finanstilsynet vil offentliggøre. Derudover efterlader brugen af udtrykket "knyttet til" usikkerhed om, hvad der skal leveres data på. Det må forventes, at der alene skal leveres data på kunder, der er kategoriseret som tilhørende en højrisikobranche?

Nr. 9

- Til § 1, nr. 9, er der behov for en definition af formue. Det bør ikke omfatte mere, end hvad den pågældende virksomhed har anledning til at spørge kunden ind til. Ligeledes bør det være klart, hvordan formue opgøres.
- Der eksisterer ikke et krav i hvidvaskloven om, at institutterne skal kende den reelle ejers formue. Kravet i nr. 9 med ordlyden: "eller er kontrolleret af en fysisk person med en formue på 6 mio. kr. eller mere" forudsætter, at instituttet kender den reelle ejers formue. Det foreslås derfor, at denne sætning udgår, således at der er overensstemmelse mellem lovens krav og kravene i bekendtgørelsen.
- Det bør endvidere nærmere defineres eller oplistes, hvad der menes med "kontrolleret af", om der her er tale om f.eks. værgemål, trust mv.
- I forhold til realkreditinstitutter, så kender disse alene til kundens formue på tidspunktet for bevilling af lån. Dette punkt kan derfor ikke opfyldes af realkreditinstitutter.

Nr. 10-11

- For at undgå uklarhed, foreslås det, at hvidvasklovens udtryk "forretningsforbindelse" samt "etableret" benyttes i bekendtgørelsens punkt 10 og 11.
- Kravet i punkt 10 forekommer enslydende med nr. 5 a, hvorfor punkt 10 ønskes uddybet, eller såfremt der menes det samme, at punkt 10 udgår.
- Til punkt 11 må det bemærkes, at der i den danske lovgivning ikke er et krav om, at institutterne skal notere eller opbevare information om, hvorvidt et kundeforhold er oprettet ved fysisk fremmøde, hvorfor denne data ikke nødvendigvis kan trækkes fra systemerne.

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



Nr. 12

- Der er behov for, at det uddybes i bestemmelsen, hvad der menes med "etableret via tredjepart".
- Omfatter det f.eks. forældres oprettelse af konti til deres børn? Omfatter det situationer, hvor en bank har outsourcet onboarding-aktiviteter til en tredjepart?
- Dette er oplysninger, som institutterne ikke er forpligtet til at indhente i dag, og som derfor, hvis de skal indberettes, vil kræve væsentlige systemændringer eller -udvikling for flere institutter.

Nr. 13

- Det er uklart, om det alene er det antal kunder som bliver højrisiko i referenceperioden, eller om det er samtlige højrisikokunder, der skal medtages. Dette ønskes præciseret.

Nr. 14

- Det bør præciseres, hvordan korrespondentbanker skal grupperes efter jurisdiktion. Vil dette eksempelvis være baseret på registreringslandet, landet, hvor forretningen drives eller noget helt andet?
- Det må desuden anbefales at benytte hvidvaskloens begreb "korrespondentforbindelser", idet udtrykket "korrespondentbank" ikke er entydigt.

Nr. 15

- Til nr. 15 er der behov for en definition af hvilke kundetransaktioner, der er omfattet af denne, er det f.eks. transaktioner mellem to konti, hvor begge konti står i kundens navn eller f.eks. kundens nærmeste familie, er køb af aktier omfattet, gælder det for transaktioner mellem 100% forbundne moder- og datterselskabskonstruktioner?
- Ligeledes er der tvivl om, hvilke transaktioner, der menes, når der er tale om et realkreditinstitut.
- I relation til betalingskorttransaktioner, er der da tale om transaktioner fra Danmark til andre jurisdiktioner, når et betalingskort bruges i f.eks. Tyskland eller på en amerikansk hjemmeside?

Nr. 20

- Med summen af transaktioner, menes der da fra døgnbokse, kasseekspeditioner og ATM'er?

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



Nr. 21

- For flere institutter vi det kræve væsentlige systemændringer at trække data til opfyldelse dette punkt.

Nr. 22

- Det bør præciseres, hvad der menes med "engagementer" og "tilknyttet". Med begrebet engagementer er det uklart, om der menes det samme, som det der ovenfor angives som "kunde-forhold".
- Hvis der ønskes oplysninger om antal kunder udover politisk eksponerede personer, nærtstående eller nære samarbejdspartnere til en politisk eksponeret person bør det fremgå af oplysningen. Det må i den forbindelse også bemærkes, at der ikke er en generel pligt i hvidvaskloven til at have kendskab til en PEP's privatøkonomi, med mindre PEP'en er kunde.

Nr. 24

- Der er behov for, at det defineres til nr. 24, hvad der menes med "knyttet til", for at der kan indberettes de rette data.
- Det foreslås at ordet "tidligere" udgår, idet det skaber tvivl om, hvad der skal forstås ved "tidligere underretninger". Er det i referenceperioden eller forud for referenceperiode?
- I stedet forslås det, at bestemmelsens ordlyd ændres til: "Antal kunde-forhold hvor der i referenceperioden er foretaget underretninger".

Nr. 25

- For at ensrette ordlyden i bestemmelsen med hvidvasklovens § 14, stk. 5 og § 15, foreslås det, at udtrykket "lukket" erstattes af "afviklet".
- Det skal bemærkes, at det ikke er et lovgivningsmæssigt et krav, at institutterne skal notere antallet af kunder, der afvikles på baggrund af mistanke om hvidvask, hvorfor dette er data, som flere institutter ikke kan indberette og derfor bør kravet udgå.

Nr. 26

- Begrebet "kunde-forhold" foreslås erstattet af "forretningsforbindelser" med henvisning til ordlyden i hvidvaskloven.
- Det må desuden bemærkes, at der i hvidvaskloven ikke gælder et krav om, at kunde-forhold, der ikke blev etableret, noteres. Dette er data, som flere institutter derfor ikke kan indberette et præcist tal på, hvorfor kravet bør udgå.

Hørings svar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1



- Endeligt ønskes begrebet "afvist" uddybet. Omfatter dette, når en kunde ikke ønsker at indlevere legitimationsdokumenter til kontrol, af personlige årsager, anses for at være afvist på grund af mistanke for hvidvask og terrorfinansiering? Skal en kunde, som ikke vender tilbage i forbindelse med indhentning af kundekendskabsoplysninger anses som en afvisning?

§ 2

Det vil være meget gavnligt at få indberetningskemaet i høring.

Finans Danmark vil ligeledes opfordre til, at indberetningen til Finanstilsynet kan ske automatiseret.

§ 4

Indberetningspligten vil for flere institutter medføre behov for nye forretningsgange og systemudvikling. For at institutterne kan indberette korrekte og fyldestgørende data, opfordrer vi til, at indberetningspligten får virkning for oplysninger vedrørende 1. kvartal 2021.

I øvrigt skal det bemærkes, at gennemførelsen af bekendtgørelsen i den foreslåede form kan risikere at indebære, at kunder skal kontaktes i et ikke-ubetydeligt omfang med henblik på indhentelsen af de påkrævede oplysninger. Dette vil være til stor gene for kunder og kunne give store implementeringsudfordringer både i forhold til system og tid.

Med venlig hilsen

Kjeld Gosvig-Jensen

Direkte: 33701263

Mail: kgj@fida.dk

Høringsvar

28. april 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-690519-v1

